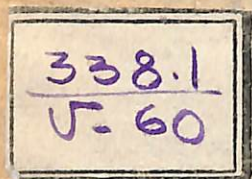

ՄԵՅԵՐԶՈՆ

ԳՅՈՒՂԻ ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

ՅԵՎ

ԿԱՆԱՆՅ ՄԵԶ ԿԱՏԱՐՎՈՂ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ԿՈՒՍՏՐԱՏ
1933 ՅԵՐԵՎԱՆ

28 JUN 2013

29965

338.1

U-60

197 FEB 2010

ԳՅՈՒՂԻ ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ԿԱՆԱՆՑ ՄԵԶ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ԱՆԴՐՅԵՐԿՈՍԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ ԸՆԿ. ՄԵՑԵՐԶՈՆԻ ՃԱՌԸ ԿԱՆԱՆՑ
ՇՐՋԱՆՈՒՄ ԿԵՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ՅԵՐԿՐԱՅԻՆ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Ընկերներ, մենք այժմ ավարտում ենք զարնանացանը, յերկ-
րորդ հնգամյակի առաջին զարնանացանը: Այդ զարնանացանի
հիմնական աշխատանքը, այն արդյունքը, վոր վոզեւորում է մեզ
մարտական խանդավառութեամբ, կոլտնտեսական կարգերի լիա-
կատար հաղթանակն է Խորհրդային Միութեան մեջ:

Գյուղում մեր կատարած աշխատանքի վերջին յերեք տարի-
ները հանդիսանում եյին կուլակուլեյան վերացման և կոլտնտե-
սութեան հաղթանակի համար մղվող լարված պայքարի տա-
րիներ: Մենք հաղթահարեցինք կուլակուլեյան կատաղի դիմա-
դրութեանը՝ աշխատավոր գյուղացիների կոլտնտեսական շարժ-
մանը: Մենք դուրս գցեցինք կուլակին նրա արտադրական դիր-
քերից, զրկեցինք նրան գյուղում նրա ունեցած նախկին ազդե-
ցութեանից: Արդյունքը յեղավ այն, վոր մենք կարողացանք
ջախջախել գյուղի մեր դասակարգային թշնամիների ուժերը:

Յեւ այժմ մենք կարող ենք լիակատար իրավունքով արձա-
նագրել, վոր անհատական տնտեսութեան դիրքերն
արդեն հաղթահարված են Միութեան բոլոր հիմ-
նական շրջաններում և վոր կոլտնտեսական շար-
ժումը հաստատապէս ամրացել է Խորհրդային
յերկրում:

Այդ ամենը նոր պայմաններ է ստեղծում գյուղում և ան-
հրաժեշտ է զարճնում անցնել աշխատանքի նոր մե-

24618-59

Մտադրել Ա. Տ. Միքայան
Հանձնված է արտադրության 17 հունիսի 1933 թ.
Ստացված է սպառելու 20 հունիսի 1933 թ.
Հրատ. № 115, Տիպո 1000, Գլավլիտ № 7749 (Բ)

Կուսիցի սպառում, Փասվեր № 2, 37,000 սպ. մե.

թողնելու: Նախ և առաջ անհրաժեշտ է բարեփոխել կուլակի գեմ մեք միտած պայքարի մեթոդները: Միանգամայն սխալ կլինեն, յեթե կարծեյինք, թե գյուղում սկսել է թուլանալ դասակարգային պայքարը: Ընդհակառակը: Մենք պետք է մեզ լիակատար հաշիվ տանք, վոր տվյալ պահին կոլանտեսական կարգերի հաղթանակն անխուսափելիորեն սրում է դասակարգային պայքարը գյուղում: Կուլակը տեսնելով կոլանտեսությունների հաղթանակը, զգալով, վոր իրոք վրա յն հասնում իր վերջին որերը, հուսահատությունից դիմելու յն ամենասուր ձև՝ վերջին խորհրդային իշխանության դեմ մղվող պայքարում: Ուստի վոչ մի բարեհոգություն մեք կողմից, վոչ մի հոսքստացում: Ըստ ամենայնի ուժեղացնել աշակերջությունը, ամեն կերպ ուժեղացնել կուլակի գեմ մղվող պայքարը — ահա թե նախ և առաջ ինչ են պահանջում մեզնից գյուղի նոր պայմանները:

Սակայն չի կարելի գյուղի նոր պայմաններում ուժեղացնել կուլակի գեմ մղվող պայքարը, չի կարելի ուժեղացնել պայքարը աշխատանքի հին մեթոդներով, վորովհետև դրանք, աշխատանքի այդ մեթոդները, ապրել են իրենց դարը: Պետք է բարեփոխել պայքարի հին յեղանակները, պետք է ավելի մեծ կազմակերպվածություն մտցնել կուլակի գեմ մղվող պայքարում: Մեր ակտիվ ու անհաշտ թշնամիների նկատմամբ շարունակելով գործադրել այն բոլոր անողորմիչ միջոցները, վոր նրանք մեզ հարկադրում են գործադրել, մենք պետք է ծանրության կենտրոնը փոխադրենք մասսայական քաղաքական և կազմակերպչական աշխատանքի վրա: Մենք մեր ամեն մի հարվածը կուլակին պետք է առանջուց նախապատրաստենք քաղաքականորեն: Կուլակի գեմ մղվող պայքարում մենք պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկենք գյուղացիության ամենալայն մասսաները: Միմիայն այդպես բարեփոխելով գյուղի մեր աշխատանքի մեթոդները, մենք վերջնականապես կշախտախենք դասակարգային թշնամուն:

Մեզ մոտ՝ Անդրկովկասում, գյուղում քաղաքական կազմակերպչական աշխատանք ծավալելու խնդիրը դրված է ամենասուր կերպով: Ընթացիկ գարնանացանի կամպանիան յերևան բերեց, վոր մի շարք շրջաններում մեծ չափով աչքաթող են արել այդ աշխատանքը: Բավական է, յեթե մատնանշենք, վոր, որի-

նակ՝ Ադրբեջանում ցանքի կամպանիայի ընթացքում պետք չեղավ հեռացնել և մասամբ դատի տալ 12 — 15 շրջանների դեկավարությանը: Այդ աստիճան անուշադիր երթողված քաղաքասայական աշխատանքը հիշյալ շրջաններում: Շրջանների այն ամբողջում, վոր գլուխ բերինք մենք ցանքի կամպանիայի նախապատրաստման և հենց գարնանացանի ընթացքում, մենք պետք է դիտենք վերպես լույսի ուղղությամբ կատարվելիք հետագա հսկայական աշխատանքի սկիզբը: Հենց այդպես է նայում այժմ Անդրբեյկումը գյուղի աշխատանքի հարցերին: Բայց ինչպես ամբողջությամբ կազմակերպում է ՄՏԿ-ներում ու խորհրդատեսություններում քաղաքականներ, ամենայն խստությամբ ընտրելով այդ որդանների համար լավագույն աշխատողներ: Նույնքան հաստատապես ու հիմնավորապես են ստուգվելու և ընտրվելու ՄՏԿ-ների ու խորհրդատեսությունների տնտեսական կազմերը: Անհրաժեշտ է շարունակել և ավելի ամրացնել կուլակցության ու խորհրդային կազմերը գյուղում՝ մինչև կոլանտեսական ստորին կազմերը և այլն: Յեվ այն ժամանակ մենք ամենամոտ ժամանակում կբարձրացնենք Անդրկովկասի գյուղում կատարվող քաղաքական ու կազմակերպչական աշխատանքը, կհասցնենք այնպիսի բարձրության, վոր պահանջում են նոր պայմանները:

Խորհրդային Միության մեջ գյուղում ստեղծված նոր պայմանները նոր ձևով են դնում կոլեկտիվացման խնդիրները: Այժմ հարցն այն է, վոր մենք պաշտպանենք տնտեսության կոլեկտիվ ձևը տնտեսության անհատական ձևի դեմ մղվող պայքարում: Այդ խնդիրը հաջողությամբ է լուծվել Խորհրդային Միության մեջ: Այժմ մեր խնդիրն է՝ ընդառաջել կոլանտեսությունների մեջ մտնելու այն հարաձուռն ձգտումին, վորը ցուցաբերում են մենատնտես աշխատավոր գյուղացիները, ոգնել նրանց մտնելու կոլանտեսությունները: Այդ խնդիրը ևս դրված է մեզ մոտ Անդրկովկասում ամենասուր կերպով: Մեզ մոտ գյուղացիական տնտեսությունների համարյա յերկու յերրորդը դեռ կոլանտեսությունից դուրս է գտնվում: Մի շարք շրջաններում գարնանացանի ընթացքում զգալի հոսանք է ստեղծվել դեպի կոլանտեսությունները: Այդ շարժմանն ավելի մեծ կազմակերպվածություն տալու, ինքնահոսի դեմ պայքարելու հարցերը, այդ շարժումը գլխա-

վորելու հարցը պետք է դառնա Անդրկովկասի կոլտնտեսական շինարարութեան պրակտիկայի կարևորագույն հարցերից մեկը:

Գյուղի այդ նոր պայմաններն ապահովում են գյուղատնտեսութեան վերականգնման և բերանավորման աշխատանքի հսկայական վերելքը: Գյուղատնտեսական արտադրութեան բերքատվութիւնը, արգելանքազերծման և ապրանքայնութիւնը վճարար բարձրացնելու ճանապարհին մենք կկարողանանք իրագործել ընդ. Ստալինի հետևյալ մեծ լուրջը՝ «Մոտակա յերկու-յերեք տարում բոլոր կոլտնտեսականներին ունեւոր դարձնել»: Մենք Անդրկովկասում արդեն ընթացիկ 1933 թվականին վիթխարի խնդիրներ ենք առաջադրում այդ բնագավառում: Մենք ծրագրել ենք մեր մշակույթների բերքատվութիւնը բարձրացնել միջին հաշվով տարեկան 25—40 տոկոսով, վորը 2—3 անգամ գերազանցում է Միութեան միջին տվյալներից:

Ընկերներ, գյուղի նոր պայմանները և գյուղում կատարվող աշխատանքի նոր խնդիրները նոր ձևով են դնում նաև կանանց մեջ կատարվող աշխատանքի հարցերը: Այդ աշխատանքն այժմ հատուկ, բացառիկ նշանակութիւն է ստանում: Մեզնից ամեն մեկը պետք է աչքի առաջ ունենա ընդ. Ստալինի հետևյալ խոսքերը՝ «Կանանց մեջ կատարվող աշխատանքի թերազնահատումը սխալ է, լուրջ սխալ»: Հիմա, կարճ ժամանակ միջին անհրաժեշտ բարձրութեան հասցնել գյուղում կատարվող քաղաքական ու կազմակերպչական աշխատանքները, կարճ ենք միթե մորիլիզացիայի յենթարկել աշխատավոր գյուղացիութեան ամբողջ մասսային կուլակի դեմ պայքարելու համար, յեթե մենք թերազնահատենք և անտեսենք աշխատավոր մասսայի կեսը կազմող կանանց մեջ կատարվելիք աշխատանքը: Միթե կարելի չէ գլխավորել և կազմակերպված բնույթ տալ մեծ տնտեսների ձգտմանը դեպի կոլտնտեսութեանները, յեթե մենք չընդգրկենք մեր ազդեցութեամբ կանանց, վորոնք շատ մեծ նշանակութիւն ունեն գյուղացիական տնտեսութեան մեջ: Կարելի չէ միթե ներկայումս խակական պայքար ծավալել բերքատվութեան ու արգելանքազերծման համար, յեթե մենք աշխատանք չկազմակերպենք կանանց մեջ, վորոնք վճարական դեր են խաղում գյուղատնտեսական արտադրութեան մի շարք կարևորագույն բնագավառներում (բամբակի, ծխախոտի, թեյի մշակումը, բանջարանոցային մշակութիւնները, անասուններ կթելը, թռչնաբուծութիւն,

շերամապահութիւն և այլն): Կատարելապես պարզ է, վոր յեթե մենք բայելիկորեն ձեռնամուխ չլինենք կանանց շրջանում աշխատանք կատարելու, ապա այդ խնդիրների իրականացումը չափազանց կդանդաղի և կապված կլինի մի շարք դժվարութիւնների հետ: Միանգամայն պարզ է, վոր կանանց մեջ կատարվող աշխատանքի թերազնահատումը մեր կողմից միմիայն կնպաստի կուլակի փորձերին՝ հենարան փնտռելու գեղջկուհիների հետամնաց մասի մեջ, կնպաստի նրանց փորձերին՝ դարձնելու կանանց այդ հետամնաց մասը վորպես գործիք՝ խորհրդային ու կոլտնտեսական կարգերի դեմ իր մղած պայքարում:

Այս բոլորը հարկադրում է մեզ սուր կերպով դնել կանանց մեջ մեր կատարած աշխատանքի թերազնահատման բոլոր տարրերն արմատախիլ անելու հարցը: Ժամանակն է վերջ տալ այդ ամենալուրջ սխալին: Նախ և առաջ պետք է վերացնել այն դրութիւնը, վոր տեղ-տեղ «կանանց շրջանում աշխատանք են կատարում միմիայն կանայք», վոր այդ աշխատանքում մի շարք դեպքերում ուժասպառ են լինում միմիայն կանանց սեկտորները, կուս-որդաններն ամբողջովին վերցրած՝ ըստ էության մի կողմն են քաշվում: Ժամանակ է, վոր բոլոր կուս-որդանները՝ սկսած Անդրյերկովից մինչև Բելիշները, ժամանակ է, վոր բոլոր կուսուհիստները ձեռնամուխ լինեն այդ գործին: Այն ժամանակ մենք արագորեն կհասցնենք այդ աշխատանքն այն բարձրութեան, վոր պահանջում են գյուղի նոր պայմանները:

* * *

Ինչն է ամենից ավելի ցայտուն կերպով դրսևորում կանանց մեջ կատարվող աշխատանքի թերազնահատումը: Այստեղ վոր թշնամիների վրա պետք է ամենաուժեղ կրակը բանալ:

1. Պետք է վերացնել հասարակութեան մեջ կնոջ անիրավահավասար դրութեան վոչ միայն բացահայտ, այլ և թաքնված, սքողված տարրերը: Միթե, որինակ՝ կարելի չէ հանդուրժել, վոր Ադրբեջանի նուշիսկ առաջավոր շրջաններից մեկում՝ Կարյազինի շրջանում, միքանի գյուղերում կանանց աշխատանքն արտադրական միևնույն նորմաների պայմաններում 25—30 տոկոսով պակաս է վաճառվում, քան տղամարդկանցը: Անդրկովկասի առանձին շրջաններում աշ-

խորը գրացնվում է միմիայն ամուսնու աշխարհում, կնոջ վրա նայում են վորպես մի տեսակ «ոժանդակ» ուժի վրա:

Կամ վերցրե՞ք աշխատանքի տեսակների հարցը գյուղում: Մի շարք ամենադժվարին աշխատանքներ (բամբակը, թեյը ձեռքով հավաքելը, ծխախոտ ետևելը, քաղհանը և տնկելը, շերամի վորպե-րի կերակրելը և այլն) հիմնականում համարվում են կանանց հա-տուկ աշխատանք, տղամարդն անպատվաբեր է համարում իր հա-մար մասնակցել այդ աշխատանքներին: Յեւ ընդհանրապես մի շարք վորակյալ աշխատանքների կանանց փաստորեն թույլ չեն տալիս մասնակցել: Բավականաչափ բնորոշ է այն, վոր տրակ-տորիստների մեջ մեզ մոտ կանայք կազմում են ընդամենը մի տոկոս, միայն մի տոկոս: Այդպիսի շատ որինակներ կարելի չէ բե-րել: Դրանք բոլորն էլ ցույց են տալիս, վոր տեղ-տեղ այս կամ այն չափով միջն էլ այժմ էլ պահպանվել է կանանց ճնշված վիճակն արտադրության մեջ:

Ժամանակն է արմատապես վերջ տալ դրան ընդմիջո: Այդ դեպքում չպետք է պատճառաբանել «պայմաններով և տրադի-ցիաներով», «դարավոր հետաձգությունով» և այլն: Չե՞ վոր մի շարք առաջավոր շրջաններ կարողացան հաղթահարել այդ անի-ծյալ տրադիցիաները: Այդ շրջաններին պետք է հավասարվեն մյուս բոլոր շրջանները և ջարդ ու փշուր անեն վերջապես ծանր անցյալի այդ մնացորդները:

2. Պետք է արմատապես վերացնել կանանց առաջ քաշումը դանդաղեցնելու պրակտիկան և հա-մարձակորեն դեկավար աշխատանքի դնել լավա-գույն առաջավոր աշխատող կուտնտեսուհիներին ու գեղջկուհիներին:

Կարելի չէ բազմաթիվ ամենադժարացուցիչ դեպքեր մատնա-նշել, յերբ դանդաղեցվել է կանանց առաջ քաշումը: Ահա, որի-նակ՝ Ալիբայրամլու շրջանը: Այդտեղի կուտնտեսուհիներն աշխատունակ կանայք կազմում են 48—50 տոկոս: Նրանց մեջ շատ կան հիանալի հարվածայիններ, վորոնք ցույց են տվել աշխատանքային հերոսության որինակներ: Միևնույն ժամանակ կուտնտեսուհիներն 66 նախագահների մեջ վոչ մի կին չկա: Նույնիսկ 2345 բրիգադիաների մեջ չկա վոչ մի կուտնտեսուհի: Ղամաբլվի շրջանի (Հայաստան) Բեջղաղու գյուղում կու-տնտեսական բջիջի քարտուղարը զարմացած հայտարարեց, թե

«մեզ յերգե՞ք վոչ վոք չի ասել, վոր կանանց պետք է ներգրավել բրիգադիաների կազմի մեջ», իսկ այդ կուտնտեսուհիյան նախագահն ավելացրեց, թե «թեպետ մեզ մոտ կան պատգամավորուհի հար-վածայիններ, վորոնց կարելի չէր առաջ քաշել վորպես բրիգա-դիր, սակայն յես կարծում եմ, վոր կանայք չեն կարող բրիգա-դիր լինել»: Կամ անա Պոնիի շրջանում (Վրաստան) հետա-գոտված հինգ կուտնտեսուհիներն էին վոչ մեկում կին չկար դե-կավար աշխատանքում (վարչության անդամներ, բրիգադիաներ): Միքանի շրջաններում (Գյանջայի, Աղդաշի, Կասում-Խլմայիս-վի և այլ շրջաններում) բանն այնտեղ է հասել, վոր կազմակերպ-վել են հատուկ կանանց բրիգադներ, բայց դեկավարներ են նշա-նակվել տղամարդ բրիգադիաներ: Աղադակող այլանդակություն: Մենք կարծես գործ ունենք «յերկրորդ տեսակի» մարդկանց հետ:

Ժամանակ է ջարդ ու փշուր անել այդպիսի պրակտիկան և սկսել լայնորեն առաջ քաշել կանանց հարաճուն ակտիվը: Ժա-մանակ է բարձրացնել բանվորուհիներին ու կուտնտեսուհիներին դեկավար աշխատանքի՝ և՛ կուտնտեսուհիյան մեջ, և՛ խորհրդում, և՛ բջիջում, և՛ շրջանում, և՛ հանրապետական ու յերկրային ու-ղանում: Ով չի հասկանում դրա ամբողջ անհրաժեշտությունը, ով չի տեսնում կանանց աշխատավոր մասսայի քաղաքական ու արտադրական ակտիվության հակայական աճումը, ով չի գիտակ-ցում, վոր «կանայք վաղուց արդեն հետամնացնելից անցել են առաջավորներ շարքերը» (Ստալին), նա կույր է և կարճատես, նա իր թիկունքն է դարձրել այսօրվա մեծ իրականությունը, նա ապրում է պատմական հեռավոր անցյալի հուշերով և պատկերացումներով:

3. Պետք է հսկայական չափով բարձրացնել կա-նանց մեջ կատարվող կուլտուրական աշխատանքը և լայն ծավալուն պայքար մղել բանվորուհիներին ու գեղջկուհիներին հետամնացութունն արմատա-պես վերացնելու համար:

Կանանց մասսայի միքանի խավերի կուլտուրական հետա-մնացությունն փաստից մենք, բալչեիկներս, պետք է անենք այն յեղրակացությունը, թե անհրաժեշտ է դարկ տալ աշխատանքի այդ ճակատամասին, առաջ մղել այդ բնագավառը: Այդպես, միմիայն այդպես պետք է դնենք մենք հարցը: Մինչդեռ մինչև այժմ էլ տեղ-տեղ հետ է մնում, թույլ է այդ աշխատանքը: Վերց-

րեք, որինակ, անդրադիտութեան վերացումը: Անդրկովկասում անդրադետները ընդհանուր թվի մինչև յերեք քառորդ մասը կազմում են կանայք: Միևնույն ժամանակ լիկկայաններում նրանք կազմում են ընդամենը 35 տոկոս: Կանանց աշխատավոր մասանների հոստոնական մակարդակը բարձրացնելու գործի հանդեպ մեր ուղարկութեան թույլ լինելն ավելի ցայտուն կերպով յերևան է գալիս ագրոտեխնիկական պրոպագանդի հացերում: Ինչպես հայտնի յե, գեղջկուհին պատասխանատու դեր է խաղում Անդրկովկասի գյուղատնտեսութեան մի շարք կարևորագույն ճյուղերում (բամբակ, թեյ, ծխախոտ, շերամապահութուն, անասնաբուծութուն): Նրա ագրոտեխնիկական գիտելիքների մակարդակը մեծ է, և այդ մակարդակի բարձրացումը բնականաբար կենսական կարևորութուն ունի գյուղատնտեսութունը բարձրացնելու համար: Մինչդեռ ամեն մի քայլափոխում արհամարհանք է նկատվում դեպի այդ գործը: Բավականաչափ բնորոշ է, վոր բնավ չի կատարվել Անդրյերկովի այն գիրեկտիվը, վորն առաջարկում է մասսայական վորակավորման կադրերի վերապատրաստման դասընթացների մեջ առնվազն 25—30 տոկոսով ներգրավել կանանց: Առանձին շրջաններում այդ դասընթացների կազմում մենք ունենք 1-ից մինչև 3 — 4 տոկոս կին, այն էլ գործը կատարվել է անկազմակերպ, պատահականորեն, առանց կուսորգանների համապատասխան ուղարկութեան:

Այս բոլոր փաստերն ու որինակները ցույց են տալիս, վոր տեղերում մինչև այժմ էլ պահպանվում են կանանց հանդեպ ցուցարներով ոչին արհամարհական վերաբերմունքի տարրերը, ճիշտ է՝ նոր տարազով, նոր ցուցանակներով: Անհրաժեշտ է մերկացնել այդ բոլոր մնացորդները, լույս աշխարհ հանել և վերջնականապես հաղթահարել դրանք: Անդրկովկասի ամբողջ կուսկազմակերպութունը պետք է առաջադրի այդ գործը՝ վորպես աշխատանքի մոտակա շրջանի մարտական խնդիրներից մեկը:

* * *

Ընկերներ, այժմ մենք ամենալարված կերպով անց ենք կացնում ցանքերի մշակումն ու քաղհանք: Այդ կամպանիայի ընթացքում պետք է ձգտել առավելագույն չափով ընդգրկել գեղջկուհիներին մեր բայլեկիյան ագրեցութեան տակ, անհրաժեշտ է այդ կամպանիայի ընթացքում սկսել բարձրացնել կանանց մեջ

կատարվող աշխատանքն այն բարձրութեան, վորը պահանջվում է այժմ: Պետք է հատուկ ուղարկութուն նվիրել հետևյալ խնդիրներին.

ա) Պետք է կուտնտեսուհիներին և աշխատավոր մեծատնտեսուհիներին ամբողջ մասսային պայքարի ներգրավել կուլակի ու յեն թաղուակի դեմ, պայքարի ներգրավել լողրի դեմ, սպեկուլյանտի և պետական ու հանրային սեփականութունը հափշտակողի դեմ: Այս բոլոր տարրերը միշտ աշխատում են ճանապարհ գտնել, իրենց համար ճանապարհ հարթել առանձնապես դեպի կանանց մասսայի հետամնաց խավերը: Ժամանակն է վերացնել նրանց այդ սովորութունը և աշխատավոր կանանց ցույց տալ այդ չարամիտ տարրերի իսկական դեմքը: Առանձնապես պետք է մերկացնել դասակարգային թշնամու գործակալ կանանց, վորոնք փորձում են գտնել կանանց մասսային մոտ ու հասկանալի լարերը՝ «կանանց ծանր ճակատագրի» հարցը և այլն: Պետք է ցույց տալ մասսաներին դասակարգային թշնամու չարանենդ դեմքը՝ այդ հեղ ու խոնարհ դիմակի տակ:

Թե վորքան սուր պետք է լինի մեր աշխրջութունը կանանց մեջ կատարվող աշխատանքի ճակատի նկատմամբ, ցույց է տալիս այն փաստը, վոր նույնիսկ պատգամավորուհիների ժողովներում հաճախ մենք հանդիպում ենք դասակարգային թշնամու գործակալների խմբակներին: Որինակ՝ Բաշկիչեթի շրջանի (Վրաստան) յերեք գյուղերում պատգամավորական ժողովների կազմում կար 11 կուլակուհի: Այդ դեմի շրջանի Սանաբադ գյուղում պատգամավորների ժողովի կազմում կար 12 կուլակուհի և արտաքսված ձայնազուրկների կանայք: Այդ դեմի շրջանի Կարադըյեն, Սալդան և Սալարլու գյուղերում 87 պատգամավորուհիներից 20 հոգի կուլուհիներ, յենթակուլակուհիներ և ձայնազուրկների կանայք էին: Առավելագույն հեղափոխական զգաստութուն — ահա թե վորը պետի լինի մեր պատասխանը նման փաստերին:

բ) Պետք է կուտնտեսուհիներին ամբողջ մասսային ներգրավել բայլեկիյան կուտնտեսութուններին համար մղվող պայքարին, այնպիսի կուտնտեսութունների համար, վորտեղ ամուրե աշխատանքային կարգապահութունը, ամուր և մշտական բրիգադը, բարձր է աշխա-

տանքի վորակը, վորտեղ կատարվում ու գերակատարվում են քանակական ու վորակական բոլոր առաջադրանքները, ճշտիվ ու կանոնավոր կատարվում են պրոլետարական պետութեան հանգեպ ստանձնած բոլոր պարտավորութեւնները և միևնույն ժամանակ ավելանում ե կոտնտեսականի յեկամուտը: Կոտնտեսութեան պետք ե ակտիվ կերպով մասնակցի այդ բոլոր հարցերի լուծմանը և պետք ե որինակ ցույց տա բարեխղճութեան, աշխատանքում ցուցաբերվող համառութեան, գիտակից վերաբերմունքի դեպի աշխատանքը: Առաջավոր կոտնտեսութեան պետք ե լինի կոտնտեսական ակտիվի լուսավորչ մասը: Նա, վորպէս կանոն, պետք ե որինակելի հարվածային լինի և կոտնտեսութեան մեջ եր հետ տանի բոլոր հետ մնացողներին:

Հատկապէս այդ հարցերն են, վոր կանանց պատգամավորական ժողովները, հավաքները և խորհրդակցութեւնները պետք ե իրենց աշխատանքի կենտրոնը դարձնեն՝ ամբողջ կոնկրետութեամբ զանազան շրջանների կոտնտեսութեւնները համար: Յեւ պետք ե միջոցներ գտնել, վոր այդ աշխատանքը չսահմանափակվի կանանց ակտիվի նեղ շրջանակներում: Մեր ազդեցութեւնը պետք ե հասցնել կանանց մասսայի մինչև ամենաստորին խավերը: Ամեն մի ակտիվիստ կին դրա վրա պետք ե աշխատի այսօր դեռ հետամնաց խավերի վորոշ խմբակներում, պետք ե զարթեցնի նրանց ակտիվութեւնը, բարձրացնի նրանց քաղաքական ու կուլտուրական մակարդակը, ներգրավի նրանց բայլշէկյան կոտնտեսութեան համար մղվող պայքարին:

Միաժամանակ պետք ե լայն աշխատանք ծավալել նաև մեծատնտեսութեւնների, վաղվա այդ կոտնտեսութեւնների մեջ: Նրանց պետք ե սերտորեն լծել բայլշէկյան կոտնտեսութեւնների համար մղվող ամբողջ պայքարին և այդպիսով հեշտացնել նրանց անցումը կոտնտեսական կյանքին:

գ) Հսկայական աշխատանք պետք ե կատարել կանանց մեջ ագրոտեխնիկական պրոպագանդա մղելու համար: Մշակման կամպանիայի բոլոր ետապները՝ նոսրացումը, քաղհանը, ֆուսատուների դեմ մղվող պայքարը, վոռոգումը և այլն, այդ ետապներից յուրաքանչյուրին ազդրոտեխնիկայի ներկայացրած բոլոր պահանջները պետք ե ուշի ուշով քննարկել պատգամավորական ժողովներում, հավաքներում, հատուկ խմբակներում ու խորհրդակցութեւններում: Յեւ պետք ե

աշխատանքի հին, պապենական յեղանակներից տանել կանանց դեպի նոր, գիտութեան ու տեխնիկայի ավյալների վրա կառուցված յեղանակները (բամբակի յերկու նոսրացման ճիշտ կատարումը, ժամանակին մշակելը, խնամքով վերաբերվելը ջրին ու նրա ռացիոնալ ոգտագործումը, ակոսային մոռոգումը և այլն):

դ) Պետք ե մեծ ուշադրութեւն նվիրել կոտնտեսութեւն և աշխատավոր մեծատնտեսութեւն կենցաղային հարցերին՝ մսուրները, մանկական հրապարակները, հանրային սնունդը, մալարիայի դեմ մղվող պայքարը և այլն: Չե՞ վոր դա ըստ ելութեան հանդիսանում ե նյութական բազա՝ կոտնտեսութեան մեջ կնոջ դեկավար դերը բարձրացնելու համար: Առանց դրան բոլոր խնդիրները կմնան թղթի վրա: Մինչդեռ մի շարք փաստեր ցույց են տալիս, վոր տեղերը դեռ պատշաճ ուշադրութեւն չեն նվիրում այդ հարցերին: Բորչալովում, Կարայադում, Գարե-Կախեթիայում (Վրաստան) շրջանային կազմակերպութեւնները վոշ միայն աջակցութեւն չեն ցույց տվել մանկամսուրների կազմակերպմանը, այլև նպաստել են այդ մսուրների գույքի հափշտակմանը (յուրացվել են մանկական մահճակալներ, յերկաթե վառարաններ և այլն): Շամխորի շրջանում մսուրների կահավորումը (մոտ հազար գույք մանկական սպիտակեղեն, մահճակալներ ու սեղաններ) հափշտակվելու փշացվել են: Նախիջևանում, Նորաշենի շրջանում, մանկամսուրներին հատկացված մթերքները բաշխվել են կոտնտնութեւնների անդամների միջև, իսկ ինվենտարը մնացել ե առանց ոգտագործելու: Մեզ մոտ հանրային սնունդը զաշտերում շատ թույլ ե զարգացել և միմիայն իր ընտանիքի համար անհատապէս սնունդ պատրաստելը մինչև այժմ ել վորպէս ամենածանր բեռ ընկած ե կոտնտեսութեւն ուսերին և այլն:

Անհրաժեշտ ե անհապաղ բեկում ստեղծել այդ բոլոր հարցերում: Դրանց լուծմանը պետք ե ձեռնամուխ լինեն իրենք շրջկոմները, շրջգործկոմները, կուսկոմիտեները և վոշ թե թողնեն միմիայն կանանց սեկտորների ձեռքին, թե՛ «թող կառավարվեն, ինչպէս կարող են»: Ամբողջ կուսկազմակերպութեւնը, կոմյերիտ միութեւնը, խորհուրդները անհապաղ պետք ե մեծ բարձրութեան վրա դնեն կուլտուրական-կենցաղային սպասարկումը մեր գյուղում:

ե) Մշակման ու քաղհանի կամպանիայի ընթացքում պետք

և սկսել համարձակորեն առաջ քաշել լավագույն հար-
վածային կանանց՝ կոլտնտեսություններում, խորհուրդներում,
շրջանում մարտական ղեկավար աշխատանք կատարելու համար:
Պետք է սկսել լայն չափով ուղարկել առաջավոր կոլտնտեսուհի-
ներին կոլտնտեսական կադրերի զանազան դասընթացները:

դ) Պետք է ներգրավել կանանց ընդհանուր մասսայական-քա-
ղաքական ամբողջ աշխատանքին և անբավարար համարել
այն ժողովը, արտադրական այն խորհրդակցությունը, հավաքը
և այլն, վերտեղ կանայք պատշաճ մասնակցություն չեն ցուցա-
բերել:

Յեվ այդ ամբողջ աշխատանքը պետք է կատարել վոչ թե
նեղ, ապարատային յեղանակով, վոչ թե գրասենյակային, բյու-
րոկրատիկ մեթոդներով, այլ համարձակորեն ու վճաբար, հա-
սարակական լայն բնույթ տալով նրան: Հեղափոխության ըն-
թացքում կինը բաղմիցս ցույց է տվել հերոսության լավագույն
որինակներ: Յեվ մենք համոզված ենք, վոր այժմ, յերբ կանանց
մեջ կատարվող աշխատանքը կանգնած է վիթխարի տեղաշարժե-
րի առաջ, կգտնվեն հարյուրավոր ու հազարավոր ակտիվ կանայք,
վորոնք հերոսաբար, հեղափոխական մարտիկների պափոսով
կմարտնչեն այդ ասպարեզում կանգնած վիթխարի խնդիրների
իրականացման համար: Առաջին հերթին այդ պահանջում ենք
կուսակցության անդամ կանանցից, կոմյերիտուհիներից: Մենք
նրանցից ամեն մեկին ասում ենք՝ չի կարելի հեռու մնալ այդ մեծ
աշխատանքից, բոլորդ ել գլխովին անցեք պայքարի ընդհանուր
ձակառը, կարողացեք շագկապել այն ձեր մյուս բոլոր խնդիրների
և աշխատանքների հետ: Յեվ ահա, յեթե մենք բոլորս ել համե-
րաշխորեն, համախմբված կերպով, ընդհանուր ձակառով ձեռնա-
մուխ լինենք այդ աշխատանքին, վերջինս արագորեն կհասցնենք
այն բարձրությունը, վոր անհրաժեշտ է այժմ, նոր պայմաննե-
րում: (Յ ե ռ կ ա ր ա տ և ծ ա փ ե ռ):

<< Ազգային գրադարան

NL0203798

307/1032
ԳՆՆԸ 15 ԿՈՊ.

29.965

МЕЕРЗОН

Новая обстановка в деревне и задачи
работы среди женщин

Партиздат 1933 Эривань